

Yhdyskuntalautakunnan esitys vuoden 2026 talousarvioksi

Yhdyskuntalautakunta 16.09.2025
765/02.02.00/2025

Valmistelija talouspäälikkö Kari Auvinen, yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 27.8.2025 § 88 kokonaistalouden suunnitteluohjeen ja vuoden 2026 talousarvioraamin. Tavoitteena on, että taloussuunnitelmakauden 2026-2028 tuloslaskelmavuodet ovat yhteenlaskettuna tasapainossa ja viime vuosien alijäämäisyyskehitys katkeaa.

Kuntien pidemmän aikavälin taloussuunnitteluun kohdistuu tällä hetkellä isoja muutostekijöitä, joiden tarkempaa vaikutusta ei voida vielä arvioida. Esimerkkeinä tästä ovat mm. verotulokehityksen epävarmuustekijät, tulevan valtionosuusuudistuksen vaikutukset tai työllisyydenhoidon kokonaiskustannusten kehittyminen. Kuitenkin uuden valtuustokauden päätöksenteon tueksi on välttämätöntä kuvata suunnitteluohjeella ja talousarvioraamilla talouden realiteetit. Talousarviovalmistelussa tulee korostaa sitä kulu- ja tuottokehityksen osuutta, johon kunnalla itsellään on harkinta- ja toimeenpanovaltaa.

Suunnitteluohjeen toimielinkohtaiset raamit ovat varsin tiukat, sillä toimielinten käyttötalousmenoja hillitään valtuuston keväällä 2024 hyväksymän sopeutusohjelman toimenpiteiden vaikutuksella. Keväällä 2025 neuvoteltujen yleisten kunta-alan palkkasopimusten merkittävien henkilöstökuluvaikutusten lisäksi palvelualueiden esittämistä muista tarpeista on pystytty talouden tasapainotavoitteeseen tähdättäessä ottamaan huomioon vain murto-osa.

Talouspalveluiden tehtäväalue on jalkauttanut kokonaistalouden suunnitteluohjeen ja vuoden 2026 talousarvioraamin toimielinkohtaiset eurotavoitteet talousarviovalmistelusta vastaaville viranhaltijoille. Samalla talousprosessi on ohjeistanut talousarvioesitysten tekstikirjausten ja tavoiteasetannan laadintaa. Toimielimittaiset TA2026 -eurotavoitteet ovat:

Kunnanhallitus:

toimintakulut	-8,6 m€, kasvu +1,3 %
toimintakate	-8,05 m€, heikkenee 1,2 %

Hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta:

toimintakulut	-10,7 m€, kasvu +1,7 %
toimintakate	-9,3 m€, heikkenee 1,6 %

Kasvatus- ja opetuslautakunta:

toimintakulut	-51,45 m€, kasvu +4,2 %
toimintakate	-48,45 m€, heikkenee 4,4 %

Yhdyskuntalautakunta:

toimintakulut	-21,6 m€, alenema -4,7 %
toimintakate	-14,55 m€, heikkenee 20,1 %

Suunnitteluohjeen ja talousarvioraamin valmistelussa pystyttiin ottamaan huomioon myös meneillään olevan sote- ja pelastuskiinteistöjen

yhtiöittämisprosessin toimeenpano, joka ilmenee erityisesti yhdyskuntalautakunnan tavoite-eurojen poikkeuksellisissa muutoksissa.

Investointiohjelman valmistelua ohjaa keväällä 2024 hyväksytyn sopeuttamisohjelman linjaus siitä, että kunnan vuosi-investointien tasoa hillitään 12 miljoonan euron vuosittaiseen investointikattoon taloussuunnitelmavuodesta 2027 lähtien.

Kunnanhallituksen talousarvioseminaari järjestetään 20.- 21.10. 2025. Siinä arvioidaan talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelutilannetta niin kokonaistalouden suunnitteluohjeen kuin myös kuntastrategian toteuttamisen kannalta viimeisimmän tilannetiedon pohjalta.

Esityslistan liitteenä on lautakunnan talousarvioesitys sekä ulkoisten että sisäisten talousarvioerien osalta. Lisäksi liitemateriaali sisältää myös toimielimen talousarvioesityksen tekstiosuuksien koonnin. Yhdyskuntalautakunnan materiaali sisältää lisäksi esityksen vuosien 2026-2028 investointisuunnitelmaksi.

Yhdyskuntalautakunnan talousarvioesitys

Yhdyskuntajohtajan esitys lautakunnan toimintatuotoista on noin 6 340 000 euroa, mikä on annettua raamitavoitetta noin 700 000 € vähemmän. Tämä johtuu pääosin sote- ja pelastuskiinteistöjen yhtiöselvityksessä olleesta virheestä ja sitä kautta raamisuunnitteluun siirtyneestä virheellisestä lähtötiedosta. Tämän virheen lisäksi raamisuunnittelussa oli jäänyt huomiotta Halkolan työvalmennuskeskuksen siirtyminen ulosvuokrauksesta sisäiseen käyttöön. Esityksen mukaiseen tuottotavoitteeseen pääseminen edellyttää mm. useiden eri taksojen korotusta. Vaikka yhdyskuntajohtajan esitys lautakunnan toimintamenoista on raamin mukainen, huomattavasti pienempien tulojen vuoksi toimintakate yhdyskuntajohtajan esityksessä on -15,26 milj. euroa.

Yhdyskuntajohtajan esitys lautakunnan toimintamenoiksi on raamin mukainen 21,6 milj. euroa. Raamitavoite oli erittäin tiukka ottaen huomioon kunta-alan yleiset palkankorotukset. Raamiin pääsemiseksi on jouduttu esittämään useiden sellaisten kiinteistöjen myymistä, jotka eivät palvele kunnan perustoimintoja sekä laskemaan palvelutasoa muun muassa siivouksessa sekä yksityisteillä. Tarkemmat tehtäväaluekohtaiset tiedot suuremmista muutoksista löytyy pykälän liitteistä sekä oheismateriaalista.

Liitteet:

Yhdyskuntalautakunnan talousarvioesitys 2026
Yhdyskuntalautakunnan talousarvioesitys, sisäiset
Yhdyskuntalautakunnan talousarvioesitys, ulkoiset

Oheismateriaali:

Talousarvion esittelyaineisto

Lisätietoja: yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa, puh. 050 3839 608, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää hyväksyä esityksen vuoden 2026 talousarvioksi sekä esityksen vuosien 2026–2028 investointisuunnitelmaksi.

Päätös

Tiedoksi talouspäälikkö, talouspalvelut